

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

«___» _____ 2018 р.

Голова приймальної комісії

_____ **І. С. Бондар**

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
з конкурсного предмету
«ФІЗИКА»
при вступі на навчання на І курс
за програмою освітнього рівня
«БАКАЛАВР»
на базі повної загальної середньої освіти**

**Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри
комп'ютерних наук
Протокол 14
від 7 лютого 2018 р.**

2018

Програма співбесіди з фізики для здобуття освітнього ступеня "Бакалавр" на основі повної загальної середньої освіти.

Укладачі програми:

Столярчук І.А., канд.фіз.-мат.наук, старший викладач кафедри комп'ютерних наук

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до розділу VIII Правил прийому до Київського національного університету культури і мистецтв у 2018 році спеціальною умовою щодо участі у конкурсному відборі при вступі для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти є зарахування за співбесідою.

Вступні випробування у формі співбесіди проходять:

- особи, визнані інвалідами війни відповідно до пунктів 10-14 статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- особи, яким Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» надане право на прийом без екзаменів до державних закладів вищої освіти за результатами співбесіди;
- особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення).

Перелік показників конкурсного відбору, строки та порядок проведення вступних випробувань для даної категорії вступників визначаються Правилами прийому до Київського національного університету культури і мистецтв у 2018 році.

Програму співбесіди з фізики укладено з урахуванням вимог до обсягу знань, умінь і навичок, передбачених Державним стандартом загальної середньої освіти та Навчальною програмою з фізики (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затвердженою Наказом Міністерства освіти і науки України № 1407 від 23 жовтня 2017 року.

Мета співбесіди – з'ясування в абітурієнта рівня знань розділів фізики, необхідного для розуміння базових принципів організації та функціонування апаратних засобів сучасних систем обробки інформації, та засвоєння професійно-орієнтованих та фундаментальних дисциплін за програмою підготовки фахівця освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності «Комп'ютерні науки».

Відповідно Додатку 5 Правил прийому до КНУКіМ у 2018 році, конкурсний предмет «Фізика» є предметом на вибір для спеціальності 122 «Комп'ютерні науки».

Програма визначає перелік вимог до рівня підготовки вступників, критерії оцінювання, структуру оцінки та порядок оцінювання знань абітурієнтів для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти.

Перелік показників конкурсного відбору, строки та порядок проведення вступних випробувань визначаються Правилами прийому до Київського національного університету культури і мистецтв у 2018 році.

2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗНАНЬ З ФІЗИКИ ВСТУПНИКІВ

Метою співбесіди з фізики оцінити уміння вступників:

- встановлювати зв'язок між явищами навколишнього світу на основі знання законів фізики та фундаментальних фізичних експериментів;
- застосовувати основні закони, правила, поняття та принципи, що вивчаються в курсі фізики середньої загальноосвітньої школи;
- визначати загальні риси і суттєві відмінності змісту фізичних явищ та процесів, межі застосування фізичних законів;
- використовувати теоретичні знання для розв'язування задач різного типу (якісних, розрахункових, графічних, експериментальних, комбінованих тощо);

- складати план практичних дій щодо виконання експерименту, користуватися вимірювальними приладами, обладнанням, обробляти результати дослідження, робити висновки щодо отриманих результатів;
- пояснювати принцип дії простих пристроїв, механізмів та вимірювальних приладів з фізичної точки зору;
- аналізувати графіки залежностей між фізичними величинами, робити висновки;
- правильно визначати та використовувати одиниці фізичних величин.

3. ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ФІЗИКИ

Матеріал програми співбесіди з фізики поділено на п'ять тематичних блоків: “Механіка”, “Молекулярна фізика та термодинаміка”, “Електродинаміка”, “Коливання і хвилі. Оптика”, “Елементи теорії відносності. Квантова фізика”, які, в свою чергу, розподілено за розділами і темами.

Назва розділу, теми	Знання	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
МЕХАНІКА		
<p>Основи кінематики. Механічний рух. Система відліку. Відносність руху. Матеріальна точка. Траєкторія. Шлях і переміщення. Швидкість. Додавання швидкостей. Нерівномірний рух. Середня і миттєва швидкості. Рівномірний і рівноприскорений рухи. Прискорення. Графіки залежності кінематичних величин від часу при рівномірному і рівноприскореному рухах. Рівномірний рух по колу. Період і частота. Лінійна і кутова швидкості. Доцентрове прискорення.</p> <p>Основи динаміки. Перший закон Ньютона. Інерціальні системи відліку. Принцип відносності Галілея. Взаємодія тіл. Маса. Сила. Додавання сил. Другий закон Ньютона. Третій закон Ньютона. Гравітаційні сили. Закон всесвітнього тяжіння. Сила тяжіння. Рух тіла під дією сили тяжіння. Вага тіла. Невагомість. Рух штучних супутників. Перша космічна швидкість. Сили пружності. Закон Гука. Сили тертя. Коефіцієнт тертя. Момент сили. Умови рівноваги тіла. Види рівноваги.</p> <p>Закони збереження в механіці. Імпульс тіла. Закон збереження імпульсу. Реактивний рух. Механічна робота. Кінетична та потенціальна енергія. Закон збереження енергії в механічних процесах. Потужність.</p>	<p>Явища і процеси: рух, інерція, вільне падіння тіл, взаємодія тіл, деформація, плавання тіл тощо.</p> <p>Фундаментальні досліді: Архімеда, Торрічеллі, Б. Паскаля, Г. Галілея, Г. Кавендиша.</p> <p>Основні поняття: механічний рух, система відліку, матеріальна точка, траєкторія, координата, переміщення, шлях, швидкість, прискорення, інерція, інертність, маса, сила, вага, момент сили, тиск, імпульс, механічна робота, потужність, коефіцієнт корисної дії, кінетична та потенціальна енергія, період і частота.</p> <p>Ідеалізовані моделі: матеріальна точка, замкнена система.</p> <p>Закони, принципи: закони кінематики; закони динаміки Ньютона; закони збереження імпульсу й енергії, всесвітнього тяжіння, Гука, Паскаля, Архімеда; умови рівноваги та плавання тіл; принципи відносності Галілея.</p> <p>Теорії: основи класичної механіки</p> <p>Практичне застосування теорій: розв'язання основної задачі механіки, рух тіл під дією однієї або кількох сил; вільне падіння; рух транспорту, снарядів, планет, штучних супутників; рівноваги тіл, ККД простих механізмів, передача тиску рідинами та газами, плавання тіл, застосування закону збереження енергії для течії рідин і газів; принцип дії вимірювальних приладів та технічних пристроїв: терези, динамометр, стробоскоп, барометр, манометр, кульковий підшипник, насос, важіль, сполучені посудини, блоки, похила площина, водопровід, шлюз, гідравлічний прес, насоси</p>	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розпізнавати прояви механічних явищ і процесів у природі та їх практичне застосування в техніці, зокрема відносності руху, різних видів руху, взаємодії тіл, інерції, використання машин і механізмів, умов рівноваги, перетворення одного виду механічної енергії в інший тощо; • застосовувати основні поняття та закони, принципи, правила механіки, формули для визначення фізичних величин та їх одиниць; математичні вирази законів механіки; • визначати межі застосування законів механіки; • розрізняти різні види механічного руху за його параметрами; • розв'язувати розрахункові задачі, застосовуючи функціональні залежності між основними фізичними величинами, на: рівномірний та рівноприскорений прямолінійні рухи; відносний рух; рівномірний рух по колу; рух тіл під дією однієї або кількох сил, рух зв'язаних тіл; умови рівноваги та плавання тіл; всесвітнє тяжіння; закони Ньютона, Гука, Паскаля, Архімеда; збереження імпульсу й енергії; • розв'язувати задачі на аналіз графіків руху тіл і визначення за ними його параметрів, побудову графіка зміни однієї величини за графіком іншої; • розв'язувати задачі, які передбачають обробку та аналіз результатів експерименту, показаних на фото або схематичному рисунку; комбіновані задачі, для розв'язування яких використовуються поняття і закономірності з кількох розділів механіки.

Назва розділу, теми	Знання	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
<p>Коефіцієнт корисної дії. Прості механізми</p> <p>Елементи механіки рідин та газів. Тиск. Закон Паскаля для рідин та газів. Атмосферний тиск. Тиск нерухої рідини на дно і стінки посудини. Архімедова сила. Умови плавання тіл.</p>		
МОЛЕКУЛЯРНА ФІЗИКА І ТЕРМОДИНАМІКА		
<p>Основи молекулярно-кінетичної теорії. Основні положення молекулярно-кінетичної теорії та їх дослідне обґрунтування. Маса і розмір молекул. Стала Авогадро. Середня квадратична швидкість теплового руху молекул.</p> <p>Ідеальний газ. Основне рівняння молекулярно-кінетичної теорії ідеального газу. Температура та її вимірювання. Шкала абсолютних температур.</p> <p>Рівняння стану ідеального газу. Ізопроееси в газах.</p> <p>Основи термодинаміки. Тепловий рух. Внутрішня енергія та способи її зміни. Кількість теплоти. Питома теплоємність речовини. Робота в термодинаміці. Закон збереження енергії в теплових процесах (перший закон термодинаміки). Застосування першого закону термодинаміки до ізопроеесів. Адіабатний процес.</p> <p>Необоротність теплових процесів. Принцип дії теплових двигунів. Коефіцієнт корисної дії теплового двигуна і його максимальне значення.</p> <p>Властивості газів, рідин і твердих тіл. Пароутворення (випаровування та кипіння). Конденсація. Питома теплота пароутворення. Насичена та ненасичена пара, їхні властивості. Відносна вологість повітря та її вимірювання.</p> <p>Плавлення і тверднення тіл. Питома теплота плавлення. Теплота згорання палива. Рівняння теплового балансу для найпростіших теплових процесів.</p> <p>Поверхневий натяг рідин. Сила поверхневого натягу. Змочування. Капілярні явища.</p> <p>Кристалічні та аморфні тіла. Механічні властивості твердих тіл. Види деформацій. Модуль Юнга.</p>	<p>Явища і процеси: броунівський рух, дифузія, стиснення газів, тиск газів, процеси теплообміну (теплопровідність, конвекція, випромінювання), встановлення теплової рівноваги, необоротність теплових явищ, агрегатні перетворення речовини, деформація твердих тіл, змочування, капілярні явища тощо.</p> <p>Фундаментальні досліді: Р. Бойля, Е. Маріотта, Ж. Шарля, Ж. Гей-Люссака.</p> <p>Основні поняття: кількість речовини, стала Авогадро, молярна маса, середня квадратична швидкість теплового руху молекул, температура, тиск, об'єм, концентрація, густина, теплообмін, робота, внутрішня енергія, кількість теплоти, адіабатний процес, ізопроееси, питома теплоємність речовини, питома теплота плавлення, питома теплота пароутворення, питома теплота згорання палива, поверхнева енергія, сила поверхневого натягу, поверхневий натяг, насичена та ненасичена пара, відносна вологість повітря, точка роси, кристалічні та аморфні тіла, анізотропія монокристалів, пружна і пластична деформації, видовження, механічна напруга.</p> <p>Ідеалізовані моделі: ідеальний газ, ідеальна тепла машина.</p> <p>Закони, принципи та межі їхнього застосування: основне рівняння молекулярно-кінетичної теорії, рівняння стану ідеального газу, газові закони, перший закон термодинаміки, рівняння теплового балансу.</p> <p>Теорії: основи термодинаміки та молекулярно-кінетичної теорії.</p> <p>Практичне застосування теорії: окремі випадки рівняння стану ідеального газу та їхнє застосування в техніці, використання стисненого газу та теплових машин, явища дифузії, кипіння під збільшеним тиском, термічна обробка металів, механічні властивості різних матеріалів та використання пружних властивостей</p>	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розпізнавати прояви теплових явищ і процесів у природі та їх практичне застосування в техніці, зокрема дифузії, використання стисненого газу, зміни внутрішньої енергії (агрегатного стану речовини), видів теплообміну, явища змочування та капілярності, різних видів деформації, властивостей кристалів та інших матеріалів у техніці й природі, створення матеріалів із заданими властивостями, застосування теплових двигунів на транспорті, в енергетиці, у сільському господарстві, методи профілактики і боротьби із забрудненням навколишнього природного середовища; • застосовувати основні поняття та закони, принципи, правила молекулярної фізики та термодинаміки, формули для визначення фізичних величин та їх одиниць; математичні вирази законів молекулярної фізики та термодинаміки; • визначати межі застосування законів молекулярної фізики та термодинаміки; • розрізняти: різні агрегатні стани речовини, насичену та ненасичену пару, кристалічні та аморфні тіла; • розв'язувати розрахункові задачі, застосовуючи функціональні залежності між основними фізичними величинами, на: рівняння молекулярно-кінетичної теорії ідеального газу, зв'язку між масою і кількістю молекул; залежність тиску газу від концентрації молекул і температури; внутрішню енергію одноатомного газу; залежність густини та тиску насиченої пари від температури; рівняння стану ідеального газу, газові закони; роботу термодинамічного процесу, перший закон термодинаміки; рівняння теплового балансу; на поверхневі та капілярні явища, пружну деформацію тіл, відносну вологість повітря; • розв'язувати задачі на аналіз графіків ізопроеесів та побудову їх у

Назва розділу, теми	Знання	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
	тіл у техніці тощо; принцип дії вимірювальних приладів та технічних пристроїв: калориметр, термометр, психрометр, теплова машина (теплові двигуни, парова й газова турбіни).	<p>різних системах координат; обчислення за графіком залежності тиску від об'єму; роботи, виконаної газом; аналіз графіків теплових процесів; аналіз діаграми розтягання металів;</p> <ul style="list-style-type: none"> розв'язувати задачі, які передбачають обробку та аналіз результатів експерименту, що показано на фото або схематичному рисунку; розв'язувати комбіновані задачі, для розв'язування яких використовуються поняття і закономірності з кількох розділів молекулярної фізики, термодинаміки та механіки; складати план виконання експериментів, роботи з вимірювальними приладами та пристроями, зокрема калориметром, термометром, психрометром робити узагальнення щодо властивостей речовин у різних агрегатних станах; розташування, руху та взаємодії молекул залежно від стану речовини.

ЕЛЕКТРОДИНАМІКА

<p>Основи електростатики. Електричний заряд. Закон збереження електричного заряду. Закон Кулона.</p> <p>Електричне поле. Напруженість електричного поля. Принцип суперпозиції полів.</p> <p>Провідники та діелектрики в електростатичному полі.</p> <p>Робота електричного поля при переміщенні заряду. Потенціал і різниця потенціалів. Напряга. Зв'язок між напругою і напруженістю однорідного електричного поля.</p> <p>Електроємність.</p> <p>Конденсатори. Електроємність плоского конденсатора. З'єднання конденсаторів.</p> <p>Енергія електричного поля.</p> <p>Закони постійного струму.</p> <p>Електричний струм. Умови існування електричного струму. Сила струму. Закон Ома для ділянки кола. Опір провідників. Послідовне та паралельне з'єднання провідників. Електрорушійна сила. Закон Ома для повного кола. Робота і потужність електричного струму. Закон Джоуля-Ленца.</p> <p>Електричний струм у різних середовищах.</p> <p>Електричний струм у металах. Електронна провідність металів.</p>	<p>Явища і процеси: електризація, взаємодія заряджених тіл, два види електричних зарядів, вільні носії зарядів у провідниках, поляризація діелектриків, дія електричного струму, електроліз, термоелектронна емісія, іонізація газів, магнітна взаємодія, існування магнітного поля Землі, електромагнітна індукція та самоіндукція тощо.</p> <p>Фундаментальні досліді: Ш. Кулона, Г. Ома, Х. Ерстеда, А.-М. Ампера, М. Фарадея.</p> <p>Основні поняття: електричний заряд, елементарний заряд, електростатичне поле, напруженість, лінії напруженості (силові лінії), провідники та діелектрики, діелектрична проникність речовини, робота сил електростатичного поля, потенціальна енергія заряду в електричному полі, потенціал, різниця потенціалів, напруга, електроємність, енергія зарядженого конденсатора, сила струму, опір, електрорушійна сила, надпровідність, вакуум, термоелектронна емісія, власна та домішкова провідність напівпровідників, електронна провідність металів, дисоціація, хімічний еквівалент, іонізація, рекомбінація, плазма, несамостійний і самостійний розряди, магнітна індукція, сили Ампера і Лоренца, магнітна проникність, електромагнітна індукція, індукційний</p>	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> розпізнавати прояви електромагнітних явищ і процесів у природі та їх практичне застосування в техніці, зокрема електростатичний захист, використання провідників та ізоляторів, конденсаторів, дії електричного струму, використання магнітних властивостей речовини, електролізу в техніці (добування чистих металів, гальваностегія, гальванопластика), електромагнітів, електродвигунів, котушок індуктивності, конденсаторів; застосовувати основні поняття та закони, принципи, правила електродинаміки, формули для визначення фізичних величин та їх одиниць; математичні вирази законів електродинаміки; визначати межі застосування законів Кулона та Ома; розрізняти: провідники й діелектрики, полярні й неполярні діелектрики, види магнетиків, несамостійний і самостійний розряди в газах, власну та домішкову провідність напівпровідників; порівнювати властивості магнітного поля, електростатичного та вихрового електричних полів; розв'язувати розрахункові задачі, що вимагають застосування функціональних залежностей між основними фізичними величинами,
--	--	---

Назва розділу, теми	Знання	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
<p>Залежність опору металів від температури. Надпровідність. Електричний струм у розчинах і розплавах електролітів. Закони електролізу. Застосування електролізу. Електричний струм у газах. Несамостійний і самостійний розряди. Поняття про плазму. Електричний струм у вакуумі. Термоелектронна емісія. Діод. Електронно-променева трубка. Електричний струм у напівпровідниках. Власна та домішкова електропровідність напівпровідників. Залежність опору напівпровідників від температури. Електронно-дірковий перехід. Напівпровідниковий діод.</p> <p>Магнітне поле, електромагнітна індукція.</p> <p>Взаємодія струмів. Магнітне поле. Магнітна індукція. Закон Ампера. Сила Лоренца. Магнітні властивості речовин. Магнітна проникність. Феромагнетика. Магнітний потік. Явище електромагнітної індукції. Закон електромагнітної індукції. Правило Ленца. Явище самоіндукції. Індуктивність. Енергія магнітного поля.</p>	<p>струм, магнітний потік, ЕРС індукції, електромагнітне поле, самоіндукція, індуктивність, ЕРС самоіндукції, енергія магнітного поля.</p> <p>Ідеалізовані моделі: точковий заряд, нескінченна рівномірно заряджена площа.</p> <p>Закони, принципи, правила, гіпотези: закони збереження електричного заряду, Кулона, Ома (для ділянки та повного електричного кола), Джоуля-Ленца, Ампера, електролізу, електромагнітної індукції; принцип суперпозиції електричних полів; правила свердлика (правого гвинта), лівої руки, Ленца; гіпотеза Ампера.</p> <p>Теорії: основи класичної електронної теорії, теорії електромагнітного поля.</p> <p>Практичне застосування теорій: використання електростатичного захисту, ізоляторів та провідників, конденсаторів, дії електричного струму, законів струму для розрахунку електричних кіл, електролізу, плазми в техніці, видів самостійного розряду, руху електричних зарядів в електричному і магнітному полях, магнітних властивостей речовини тощо; принцип дії вимірювальних приладів та технічних пристроїв: електроскоп, електрометр, конденсатор, джерела струму (акумулятор, гальванічний елемент, генератор), електровимірювальні прилади (амперметр, вольтметр), споживачі струму (двигуни, резистор, електронагрівальні прилади, плавкі запобіжники, реостати), електронно-променева трубка, напівпровідникові прилади, електромагніти, гучномовець, електродинамічний мікрофон.</p>	<p>на: взаємодію точкових зарядів (застосування закону Кулона); напруженість поля точкового заряду, провідної кулі, принцип суперпозиції; дію електричного поля на заряд; електроємність плоского конденсатора, з'єднання конденсаторів, енергію зарядженого конденсатора; розрахунок електричних кіл (у т.ч. змішаних з'єднань провідників) із використанням законів Ома; роботу, потужність та теплову дію електричного струму; проходження електричного струму через електроліти; визначення напрямку та модуля вектора магнітної індукції; сили Ампера, сили Лоренца, ЕРС індукції в рухомих провідниках, на закон електромагнітної індукції, ЕРС самоіндукції, енергію магнітного поля провідника зі струмом;</p> <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати задачі на аналіз графічного зображення електростатичного та магнітного полів, застосування закону Ома, залежності опору металевого провідника та напівпровідника від температури, вольт-амперну характеристику діода; • розв'язувати задачі, які передбачають обробку та аналіз результатів експерименту, показаних на фото або схематичному рисунку; • розв'язувати комбіновані задачі, для розв'язування яких використовуються поняття і закономірності з механіки, молекулярної фізики та електродинаміки; • складати план виконання експериментів, роботи з вимірювальними приладами та пристроями, зокрема електроскопом, електрометром, конденсаторами, джерелами струму, перетворювачами струму, приладами для вимірювання характеристик струму, споживачами струму, електромагнітом, соленоїдом; • робити узагальнення щодо носіїв електричного заряду в різних середовищах; магнітних властивостей різних речовин.
КОЛИВАННЯ І ХВИЛІ. ОПТИКА		
<p>Механічні коливання і хвилі. Коливальний рух. Вільні механічні коливання. Гармонічні коливання. Зміщення, амплітуда, період, частота і фаза гармонічних коливань. Коливання вантажу на пружині. Математичний маятник, період коливань математичного</p>	<p>Явища і процеси: коливання тіла на нитці та пружині, резонанс, поширення коливань у просторі, відбивання хвиль, прямолінійне поширення світла в однорідному середовищі, утворення тіні та півтіні, місячні та сонячні затемнення, заломлення світла на межі двох середовищ, скінченність швидкості</p>	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розпізнавати прояви коливальних і хвильових (зокрема світлових) явищ і процесів у природі та їх практичне застосування в техніці, зокрема поширення поперечних і поздовжніх хвиль, практичне застосування звукових та ультразвукових хвиль у техніці, використання

Назва розділу, теми	Знання	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
<p>маятника. Перетворення енергії при гармонічних коливаннях. Вимушені механічні коливання. Явище резонансу.</p> <p>Поширення коливань у пружних середовищах. Поперечні та поздовжні хвилі. Довжина хвилі. Зв'язок між довжиною хвилі, швидкістю її поширення та періодом (частотою).</p> <p>Звукові хвилі. Швидкість звуку. Гучність звуку та висота тону. Інфра- та ультразвуку.</p> <p>Електромагнітні коливання і хвилі. Вільні електромагнітні коливання в коливальному контурі. Перетворення енергії в коливальному контурі. Власна частота і період електромагнітних коливань.</p> <p>Вимушені електричні коливання. Змінний електричний струм. Генератор змінного струму. Електричний резонанс.</p> <p>Трансформатор. Передача електроенергії на великі відстані.</p> <p>Електромагнітне поле. Електромагнітні хвилі та швидкість їх поширення. Шкала електромагнітних хвиль. Властивості електромагнітного випромінювання різних діапазонів.</p> <p>Оптика. Прямолінійність поширення світла в однорідному середовищі. Швидкість світла та її вимірювання.</p> <p>Закони відбивання світла. Побудова зображень, які дає плоске дзеркало.</p> <p>Закони заломлення світла. Абсолютний і відносний показники заломлення. Повне відбивання.</p> <p>Лінза. Оптична сила лінзи. Формула тонкої лінзи. Побудова зображень, які дає тонка лінза.</p> <p>Інтерференція світла та її практичне застосування.</p> <p>Дифракція світла. Дифракційні ґратки та їх використання для визначення довжини світлової хвилі.</p> <p>Дисперсія світла. Неперервний і лінійчатий спектри. Спектральний аналіз.</p> <p>Поляризація світла.</p>	<p>поширення світла і радіохвиль тощо.</p> <p>Фундаментальні досліді: Г. Герца; О. Попова та Г. Марконі; І. Ньютона, І. Пулюя та В. Рентгена.</p> <p>Основні поняття: гармонічні коливання, зміщення, амплітуда, період, частота і фаза, резонанс, поперечні та поздовжні хвилі, довжина хвилі, швидкість і гучність звуку, висота тону, інфра- та ультразвук, вільні та вимушені електромагнітні коливання, коливальний контур, змінний струм, резонанс, автоколивання, автоколивальна система, період (частота) вільних електромагнітних коливань в електричному контурі, електричний резонанс, змінний електричний струм, коефіцієнт трансформації, електромагнітні хвилі, оптична сила та фокус лінзи, показник заломлення; повне відбивання, джерела когерентного випромінювання, інтерференція, дифракція, дисперсія, поляризація світла.</p> <p>Ідеалізовані моделі: математичний маятник, ідеальний коливальний контур.</p> <p>Закони, принципи: рівняння незатухаючих гармонічних коливань, закон прямолінійного поширення світла в однорідному середовищі, незалежності поширення світлових пучків, закони відбивання та заломлення хвиль, умови виникнення інтерференційного максимуму та мінімуму; принцип Гюйгенса.</p> <p>Теорії: основи теорії електромагнітного поля.</p> <p>Практичне застосування теорій: передача електричної енергії на відстань, передача інформації за допомогою електромагнітних хвиль, радіолокація, використання електромагнітного випромінювання різних діапазонів, застосування явищ інтерференції та поляризації світла, використання лінійчатих спектрів, спектральний аналіз; принцип дії вимірювальних приладів та технічних пристроїв: генератор на транзисторі, генератор змінного струму, трансформатор, найпростіший радіоприймач, окуляри, фотоапарат, проєкційний апарат, лупа, мікроскоп, світловод, спектроскоп.</p>	<p>електромагнітного випромінювання різних діапазонів, застосування явищ інтерференції та поляризації світла, використання лінійчатих спектрів;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовувати основні поняття та закони для коливального руху і хвильових процесів, формули для визначення фізичних величин та їх одиниць; математичні вирази законів; ● визначати межі застосування законів геометричної оптики; ● порівнювати особливості коливань та хвиль різної природи, спектри випромінювання та поглинання; ● розрізняти: поперечні та поздовжні хвилі, випромінювання різних діапазонів; ● розв'язувати розрахункові задачі, застосовуючи функціональні залежності між основними фізичними величинами, на: залежність періоду власних коливань від параметрів системи; закон збереження енергії в коливальному процесі; гармонічні коливання, довжину хвилі; закони геометричної оптики, формулу тонкої лінзи; інтерференцію та дифракцію світла; ● розв'язувати задачі на аналіз графіків незатухаючих (гармонічних) та затухаючих коливань, залежності амплітуди вимушених коливань від частоти зовнішньої періодичної сили, зображення ходу світлових променів на межі двох прозорих середовищ; зображень, отриманих за допомогою плоского дзеркала та тонкої лінзи; ● розв'язувати комбіновані задачі, для розв'язування яких використовуються поняття і закономірності різних розділів фізики; ● розв'язувати задачі, які передбачають обробку та аналіз результатів експерименту, представлених на фото або схематичному рисунку; ● складати план виконання дослідів та експериментів, роботи з вимірювальними приладами та пристроями, (зокрема, тілом на нитці), генератором на транзисторі, трансформатором, джерелами світла, плоским дзеркалом, лінзою, прозорою плоскопаралельною пластиною, дифракційними ґратками.
КВАНТОВА ФІЗИКА. ЕЛЕМЕНТИ ТЕОРІЇ ВІДНОСНОСТІ		
<p>Елементи теорії відносності. Принципи (постулати) теорії відносності Ейнштейна. Релятивістський закон додавання</p>	<p>Явища і процеси: рух елементарних частинок у прискорювачах, відкриття спектральних ліній, радіоактивності, ізотопи, втрата металами негативного</p>	<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розпізнавати прояви квантових явищ і процесів у природі та їх практичне застосування в техніці,

Назва розділу, теми	Знання	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
<p>швидкостей. Взаємозв'язок маси та енергії.</p> <p>Світлові кванти. Гіпотеза Планка. Стала Планка. Кванти світла (фотони).</p> <p>Фотоэффект та його закони. Рівняння Ейнштейна для фотоэффекту. Застосування фотоэффекту в техніці.</p> <p>Тиск світла. Дослід Лебедева.</p> <p>Атом та атомне ядро.</p> <p>Дослід Резерфорда. Ядерна модель атома. Квантові постулати Бора. Випромінювання та поглинання світла атомом. Утворення лінійчастого спектра. Лазер.</p> <p>Склад ядра атома. Ізотопи. Енергія зв'язку атомних ядер. Ядерні реакції. Поділ ядер урану. Ядерний реактор. Термоядерна реакція.</p> <p>Радіоактивність. Альфа-, бета-, гамма-випромінювання. Методи реєстрації іонізуючого випромінювання.</p>	<p>заряду при опроміненні світлом, залежність енергії фотоелектронів від частоти світла і незалежність від його інтенсивності, дифракція фотонів та електронів.</p> <p>Фундаментальні досліді: А. Столетова; П. Лебедева; Е. Резерфорда; А. Беккереля.</p> <p>Основні поняття: кванти світла (фотони), фотоэффект, червона межа фотоэффекту, тиск світла, ізотопи, радіоактивність, альфа- і бета-частинки, гамма-випромінювання, квантовий характер випромінювання і поглинання світла атомами, індуковане випромінювання, протон, нейтрон, ядерні сили, радіоактивний розпад, період напіврозпаду; енергія зв'язку атомних ядер, дефект мас, енергетичний вихід ядерних реакцій, ланцюгова ядерна реакція, критична маса.</p> <p>Ідеалізовані моделі: планетарна модель атома, протонно-нейтронна модель ядра.</p> <p>Закони, принципи, гіпотези: постулати теорії відносності, закон зв'язку між масою та енергією, закони фотоэффекту, рівняння Ейнштейна для фотоэффекту, квантові постулати Бора, закон радіоактивного розпаду, гіпотеза Планка.</p> <p>Теорії: основи спеціальної теорії відносності, теорії фотоэффекту, корпускулярно-хвильовий дуалізм, теорії будови атома та ядра.</p> <p>Практичне застосування теорії: застосування фотоэффекту, будова і властивості атомних ядер, пояснення лінійчастих спектрів випромінювання та поглинання, застосування лазерів, ядерна енергетика, принцип дії вимірювальних приладів та технічних пристроїв: фотоелемент, фотореле, пристроїв для реєстрації заряджених частинок, лазер, ядерний реактор.</p>	<p>зокрема фактів, що підтверджують висновки спеціальної теорії відносності; явищ, що підтверджують корпускулярно-хвильовий дуалізм властивостей світла; використання законів фотоэффекту в техніці, методів спостереження і реєстрації мікрочастинок;</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати основні поняття та закони спеціальної теорії відносності, теорії фотоэффекту, теорії будови атома та ядра, формули для визначення фізичних величин та їх одиниць; математичні вирази законів; • розрізняти: види спектрів, радіоактивності; • порівнювати особливості треків мікрочастинок у електричному і магнітному полях; утворення різних видів спектрів, загальні особливості процесів, що відбуваються при радіоактивному розпаді ядер, умови виникнення ланцюгової та термоядерних реакцій; природу альфа-, бета-, гамма-випромінювань; • розв'язувати розрахункові задачі, застосовуючи функціональні залежності між основними фізичними величинами, на: релятивістський закон додавання швидкостей, застосування формул зв'язку між масою, імпульсом та енергією; застосування квантових постулатів Бора до процесів випромінювання та поглинання енергії атомом; застосування рівняння Ейнштейна для фотоэффекту, складання рівнянь ядерних реакцій на основі законів збереження; розрахунок дефекту мас, енергії зв'язку атомних ядер, енергетичного виходу ядерних реакцій; • розв'язувати задачі на аналіз графіків зміни кількості радіоактивних ядер із часом, енергетичних діаграм поглинання та випромінювання світла; • розв'язувати задачі, які передбачають оброблення та аналіз результатів експерименту, показаних на фото або схематичному рисунку, зокрема щодо визначення характеристик елементарних частинок або ядер за фотознімками їх треків (зокрема в магнітному полі); • складати план виконання дослідів та експериментів, роботи з вимірювальними приладами та пристроями, зокрема фотоелемента, фотореле; • робити узагальнення щодо властивостей речовини та поля.

4. СТРУКТУРА СПІВБЕСІДИ

Вступне випробування складається з таких завдань відкритої форми з короткою відповіддю:

1. Структуроване завдання.

Складається з основи та двох частин і передбачає розв'язування задачі.

2. Неструктуроване завдання.

Складається з основи та передбачає розв'язування задачі.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань абітурієнтів здійснюється за результатами проведення співбесіди, а саме виконанні завдань відкритої форми.

Вимоги до виконання завдань вступному випробуванні:

- правильність та повнота виконання завдань;
- коректний запис постановки задачі;
- логічне та послідовне викладання ходу розв'язання;
- володіння основними поняттями та відомостями з предмету «Фізика»;
- обґрунтованість доказів та висновків із зазначенням законів, властивостей та фактів, на яких вони базуються;
- вміння аналізувати факти та проводити дослідження;
- раціональний вибір методів розв'язання задач.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Відповідь абітурієнта оцінюється предметно-екзаменаційною комісією з фізики у складі голови комісії та її членів із обов'язковим складанням протоколу співбесіди. Предметно-екзаменаційна комісія аналізує результати співбесіди методом експертної оцінки та колегіально доходить висновку: «рекомендовано до зарахування» або «не рекомендовано до зарахування».

Комісія доходить висновку «рекомендовано до зарахування», коли абітурієнт демонструє такі вміння з фізики:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- застосовувати теоретичні відомості та практичні вміння для розв'язання конкретних задач та розв'язувати типові задачі;
- встановлювати різницю між фактами та наслідками;
- оцінювати вплив різних факторів на поведінку фізичного об'єкта;
- розробляти модель поведінки фізичної системи та обирати оптимальний спосіб її описання.

Комісія доходить висновку «не рекомендовано до зарахування» у випадку, коли виконання завдань абітурієнтом не відповідає викладеним вище критеріям та вимогам до рівня сформованості навичок та вмінь фізики.

**ЛІТЕРАТУРА, РЕКОМЕНДОВАНА
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Основна

1. Волькенштейн В.С. Сборник задач по общему курсу физики / В.С. Волькенштейн – 3-е, испр. и доп. – СПб.: 2006. – 328 с.
2. Гаркуша І.П. Збірник задач з фізики: навчальний посібник / І.П. Гаркуша, В.П. Курінний, М.І. Певзнер. – К.: Вища школа, 1995. – 334 с.
3. Горбачук І.Т. Загальна фізика. Фізичні основи механіки. Молекулярна фізика та термодинаміка: підручник / І.Т. Горбачук, І.М. Кучерук. – К.: Вища школа, 1999. – 431 с.
4. Грабовский Р.И. Курс физики / Р.И. Грабовский –11-е изд. – СПб: 2009 – 608с.
5. Дмитрієва В.Ф. Фізика: навч. посібник / В.Ф Дмитрієва – К.: Вища школа, 1992. – 448 с.
6. Кондратьев А.С. Методы решения задач по физике / Кондратьев А.С., Ларченкова Л.А., Ляпцев А.В. – М.: Физматлит, 2012. – 312 с.
7. Ландсберг Г.С. Элементарный учебник физики. Том 1. Механика. Теплота. Молекулярная физика / Под ред. акад. Г.С. Ландсберга. (В 3-х томах) – М.: Физматлит, 2012. – 616 с.
8. Ландсберг Г.С. Элементарный учебник физики. Том 2. Электричество. Магнетизм./ Под ред. акад. Г.С. Ландсберга. (В 3-х томах) – М.: Физматлит, 2012. – 486 с.
9. Матвеев А.Н. Электричество и магнетизм / А.Н. Матвеев – М.: Высш. школа, 1983. – 463 с.
10. Мясников С.П. Пособие по физике / С.П.Мясников, Т.Н. Осанова – М.: Высш. школа, 1988. – 399 с.
11. Трофимова Т.И. Курс физики: учеб. пособие для вузов / Т.И. Трофимова —М.: Издательский центр «Академия», 2006. — 560 с.

Додаткова

12. Гинзбург В.Л. Сборник задач по общему курсу физики / В.Л.Гинзбург, Л.М.Левин, Д.В.Сивухин, И.А.Яковлев – М.: Наука, 1976. – 207 с.
13. Зачек І.Р. Курс фізики: навчальний посібник / І.Р. Зачек, І.М. Кравчук, Б.М. Романишин, В.М. Габа, Ф.М. Гончар. – Львів: Бескид Бит, 2002. –376 с.
14. Коткин Г.Л. Сборник задач по классической механике / Г.Л.Коткин, В.Г.Сербо – М.: Наука, 1977. – 319 с.
15. Кузьмичев В.Е. Законы и формулы физики: справочник / В.Е. Кузьмичев – К.: Наук. думка, 1989. – 864 с.
16. Куліш В.В. Фізика для інженерних спеціальностей. Кредитно-модульна система: навчальний посібник: у 2 ч. – Ч. 1 / В.В. Куліш, А.М. Соловйов, О.Я. Кузнецова, В.М. Кулішенко. – К: НАУ, 2004. – 456 с.
17. Кучерук І.М. Загальна фізика. Електрика і магнетизм: підручник / І.М. Кучерук, І.Т. Горбачук. – К.: Вища школа, 2000. – 367 с.
18. Ландау Л.Д. Механика, Т.1 / Л.Д.Ландау, Е.М.Лифшиц – М.: Наука, 1988. – 215 с.
19. Ландау Л.Д. Статистическая физика, часть 2 (9 том курса "Теоретическая физика") / Л.Д.Ландау, Е.М.Лифшиц – М.: Наука, 1978. – 449 с.
20. Ландау Л.Д. Электродинамика сплошных сред (8 том курса "Теоретическая физика") / Л.Д.Ландау, Е.М.Лифшиц – М.: Наука, 1982. – 621 с.
21. Пайерлс Р.Е. Законы природы / Р. Е. Пайерлс — М.: Физматлит, 1958. — 339 с.
22. Румер Ю.Б. Термодинамика, статистическая физика и кинетика / Ю.Б.Румер, М.Ш.Рывкин – М.: Наука, 1972. – 401 с.

23. Савельев И.В. Курс общей физики: Т.1. Механика. Молекулярная физика: учебник: в 3 т. / И.В. Савельев – М.: Наука, 1989. – 352 с.
24. Савельев И.В. Курс общей физики: Т.2. Электричество и магнетизм. Волны. Оптика: учебник: в 3 т. / И.В. Савельев. – М.: Наука, 1988. – 496 с.
25. Суорц Кл.Е. Необыкновенная физика обыкновенных явлений / Кл.Е. Суорц. – М.: Наука. – Т. 1. – 1986 – 400 с.; Т. 2. – 1987. – 384 с.
26. Фирганг Е.В. Руководство к решению задач по курсу общей физики / Е.В.Фирганг – СПб: Лань, 2013, – 325 с.
27. Яворский Б.М. Справочник по физике (для инженеров и учащихся вузов) / Б.М. Яворский, А.А. Детлаф. – М.: Наука, 1971. – 939 с.
28. Яворський Б.М. Курс фізики: т. 2. Електрика та магнетизм: підручник / Б.М. Яворський, А.А. Детлаф, Л.Б. Милковська, Г.П. Сергєєв. – К.: Вища школа, 1972. – 344 с.
29. Яворський Б.М. Курс фізики: т.1. Механіка. Основи молекулярної фізики та термодинаміки: підручник / Б.М. Яворський, А.А. Детлаф, Л.Б. Милковська, Г.П. Сергєєв. – К.: Вища школа, 1991. – 432 с.
30. Яковлев И.А. Сборник задач по общему курсу физики. Электричество и магнетизм (4-е изд.). / И.А. Яковлев. – М.: Наука, 1977 – 272 с.